

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 26/04

Gods goedheid houdt ons staande

Meditatie door ds Jelle Brouwer (Predikant VPK Mechelen-Noord)

Zondag 26 april 2020, 3e zondag van Pasen

Deze meditatie staat ook online op <https://youtu.be/H3aspRXYDjA>

Welkom

Beste vrienden, we komen vanmorgen samen vanuit een wereld die doods en troosteloos lijkt als een woestijn. We zoeken houvast bij elkaar en bij de Heer op deze dag die God zelf apart heeft gezet door de opstanding van onze Heer en zo proberen we ons te concentreren op Zijn goedheid die ons voortdurend overeind houdt en op Zijn liefde die ons altijd omgeeft, op Zijn zorg die ons nooit verlaat.

Onze Hulp is in de Naam van de Heer,
Die hemel en aarde gemaakt heeft;
Die trouw blijft tot in eeuwigheid
En niet loslaat wat Zijn hand aan ons begon.

Genade zij u en vrede van God onze Vader
en van Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Kyrie-gebed

Heer, onze God,
omdat Gij ons hebt uitgeleid uit het land van slavernij en dood,
omdat Gij ons hebt doorgeleid door het water van de doodszees,
omdat Gij ons voorgaat in een woest land,
omdat Gij ons begeleidt en in de rug dekt tegen al wat dreigt,
daarom bidden we U: Heer, ontferm U.

Er zijn zoveel mensen in onze wereld die de richting kwijt zijn,
geen oriëntatie vinden in hun leven,
er zijn zoveel die de hoop verloren hebben,
en het perspectief dat het ooit nog goed komt met ons en met deze wereld,
er zijn zoveel mensen die hun leven laten beheersen
door angst en door benauwdheid,
en daarom bidden we U: Christus, ontferm U.

Heer, geef ons een teken van uw aanwezigheid.
Open ons de ogen voor uw goedheid die de wereld overeind houdt.
Maak ons ontvankelijk voor de noden van anderen,
Dat we niet opgesloten blijven in onszelf
maar ons laten aansteken door uw goedheid.
Daarom bidden wij U: Heer, ontferm U.

Open uw Woord voor ons,
en laat het water van uw goedertierenheid ons verkwikken
en de woestijn van ons leven veranderen in vruchtbare grond,
daarom roepen we U als we bidden:
Heer, ontferm U over deze wereld,
Heer, ontferm U over ons.
Amen

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 26/04

Lied 659: Kondig het jubelend aan

Kondig het jubelend aan,
laat het de windstreken horen,
doet het de aarde verstaan:
God heeft ons wedergeboren!

Zingt met een juichende stem,
ademt weer opgetogen,
dit is Jeruzalem,
ere zij God in den hoge!

Hier heeft de Heer ons geleid,
hier doet Hij Israël wonen
uit de ellende bevrijd,
God zal het lijden ons lonen.

Wandelend in de woestijn
hebben wij water gevonden
springende als een fontein,
bronnen geslagen als wonden.

Overvloed, overvloed Gods,
sprengen van water en leven,
bloed uit de flank van de rots,
water en bloed om het even;

daaruit ontspringt ons bestaan,
zo zijn wij wedergeboren!
Kondigt het jubelend aan,
laat heel de wereld het horen!

Lezing: Exodus 17:1-7

Vanuit de woestijn van Sin trok het hele volk van Israël verder, van de ene pleisterplaats naar de andere, volgens de aanwijzingen van de HEER. Toen ze hun tenten opsloegen in Refidim, bleek daar geen water te zijn om te drinken. Ze maakten Mozes verwijten. ‘Geef ons te drinken, geef ons water!’ zeiden ze. Mozes zei: ‘Waarom maakt u mij verwijten? Waarom stelt u de HEER op de proef?’ Maar omdat het volk daar hevige dorst leed, bleef het klagen. ‘Waarom hebt u ons uit Egypte weggevoerd?’ zeiden ze tegen Mozes. ‘Om ons van dorst te laten sterven, met onze kinderen en ons vee?’

Mozes riep luid de HEER aan. ‘Wat moet ik met dit volk beginnen?’ vroeg hij. ‘Er hoeft niet veel meer te gebeuren of ze stenigen mij!’ De HEER antwoordde Mozes: ‘Ga samen met een aantal van de oudsten van Israël voor het volk uit. Neem de staf waarmee je op de Nijl hebt geslagen in je hand en ga op weg. Ik zal je opwachten op de rots bij de Horeb. Als je op de rots slaat, zal er water uit stromen, zodat het volk te drinken heeft.’ Mozes deed dit, in het bijzijn van de oudsten van Israël. Hij noemde die plaats Massa en Meriba, omdat de Israëlieten Mozes daar verwijten hadden gemaakt en omdat ze daar de HEER op de proef hadden gesteld door te vragen: ‘Is de HEER nu in ons midden of niet?’

Lied 655: Zing voor de Heer een nieuw gezang

Zing voor de Heer een nieuw gezang!
Hij laaft u heel uw leven lang
met water uit de harde steen.
Het is vol wond'ren om u heen.

Hij gaat u voor in wolk en vuur,
gunt aan uw leven rust en duur
en geeft het zin en samenhang.
Zingt dan de Heer een nieuw gezang!

Een lied van uw verwondering
dat nóg uw naam niet onderging,
maar weer opnieuw geboren is
uit water en uit duisternis.

De hand van God doet in de tijd
tekenen van gerechtigheid.
De Geest des Heren vuurt ons aan
de heilge tekens te verstaan.

Wij zullen naar zijn land geleid
doorleven tot in eeuwigheid
en zingen bij zijn wederkeer
een nieuw gezang voor God de Heer.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 26/04

Meditatie

Gemeente van Christus,

Ja, waarom lezen we dat eigenlijk, vandaag, dat verhaal van die tocht door de woestijn uit Exodus 17? Het simpele antwoord is natuurlijk: omdat we in de tijd voor Pasen begonnen zijn met lezen uit dit bijbelboek, omdat het op de leesrooster staat als alternatief spoor, omdat we hebben toegelezen naar het verhaal van de Uittocht, het verhaal van de doortocht door de Rietzee, die met Pasen verbonden zijn. En dan ligt het voor de hand dat we nu doorlezen tot aan Pinksteren, tot aan de wetgeving op de Sinaï als God zijn wil aan mensen bekend maakt en hun de weg wijst naar een goed en vervuld leven. Maar ondertussen is er toch wel iets meer aan de hand. Want die woestijn, dat doet ons ook denken aan de manier waarop we dezer dagen onze wereld en onze werkelijkheid beleven. Er is zo veel dat ons herinnert aan de dorheid, de doodsheid van zo'n onvruchtbaar gebied. Omdat we moeten binnenblijven, omdat we de dingen niet kunnen doen die we normaal graag doen, omdat we aan allerlei beperkingen onderhevig zijn. We verlangen terug naar de tijd dat alle gewone dingen nog konden, dat we elkaar konden opzoeken, dat we elkaar konden troosten, contact konden hebben, ja dat we op zondagmorgen gewoon naar de kerk konden gaan. Want zo zitten mensen in elkaar. Mensen beseffen vooral dat wat ze missen en worden ontevreden en ondankbaar, zoals dat volk daar bij Mozes in de woestijn. Wij ook, we verlangen terug naar een verleden, waarvan we ook wel weten dat het onvolmaakt was. We verlangen terug naar al die gewone dingen die nu niet kunnen. En de Bijbel leert ons, dat we daar niets mee opschieten. De Bijbel leert ons om ons te oriënteren niet op wat geweest is, achter de rug is, maar op dat wat komt. De Bijbel leert ons, dat we onderweg zijn, onderweg met God. God is degene die ons zijn trouw toont, zijn aanwezigheid en zijn zorg. En dat uit zich soms in de meest gewone dingen. In het feit dat we te eten hebben, zoals het volk in de woestijn iedere dag het manna vond dat hun tot voedsel diende. Het feit dat we onze dorst kunnen lessen met water. In al die gewone dingen mogen we de hand van God herkennen, zijn zorg die naar ons uitgaat.

Maar dat is niet alles. De rabbijnen en ook Paulus hebben verder gekeken en aan deze passage een extra geestelijke dimensie gegeven. God is nabij in het Verbond, in de Tora. De Tora, de richtlijnen ten leven, die als water ons leven verkwikken en ons vruchtbaar maken. En Paulus legt er dan nog een extra dimensie in en ziet in dat water, dat levend water, Christus als de rots die met ons meegaat (I Kor. 10:4). En als je dat dan leest, zo kort na Pasen, dan ligt de associatie met de opstanding voor de hand. Als Christus uit het graf opstaat en de harde rots hem niet kan houden, is dat een nieuwe herinnering aan het verhaal dat we lazen, het water dat doorbreekt als Mozes op de rots slaat, het water dat vruchtbaarheid geeft en leven schenkt. De rots breekt open, baart leven, baart heil. En in feite is dat precies wat Pasen is. Pasen is opstaan met Christus, het nieuwe leven binnengaan, leven dat de doodsheid te boven komt, leven dat aan de dorheid ontheven wordt. Uitbreken uit wat ons gevangen houdt, wat ons verhindert om voluit te leven. En dat is niet in de eerste plaats de lockdown, al gaat veel van onze aandacht daarnaar uit. Maar het is vooral ook onze ik-gerichtheid, ons egoïsme, datgene wat de Bijbel 'zonde' noemt. En zeker ook de sleur, het onnadenkend leven en alles maar als vanzelfsprekend accepteren dat met ons gebeurt, dat ons geschonken wordt. Leven op de automatische piloot.

Ik denk dat we drie dingen kunnen leren van deze tekst. In de eerste plaats, dat God, ook als we het niet zien, als we eraan twijfelen of God nog wel in ons midden is, toch nabij blijft, ook in de woestijn, misschien wel juist in de woestijn, als het gaan ons moeilijk valt, als we kracht tekort komen. Hij komt ons tegemoet, Hij gaat met ons mee, Hij gaat voor ons uit om ons een weg te banen en Hij schenkt ons de kracht om vol te houden.

En het tweede is, dat Gods hulp ons aangeboden wordt in schijnbaar gewone dingen. In de huidige situatie betekent dat dat we meer op prijs gaan stellen en meer oog gaan hebben voor

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 26/04

dat wat God aan ons geeft en voor ons over heeft. Een reden om dankbaar te zijn, ook voor het kleine, ook voor het gewone dat leven geeft.

En het derde is, dat we moeten uittreden uit ons pantser, dat we moeten vragen om opengemaakt te worden, om open te gaan naar God en naar elkaar, zodat er levend water ook uit ons binnenste kan vloeien (Jh. 7:38) en mensen verkwikken, een woestijn tot leven wekken. Onze band met Christus kan dat bewerken, kan ons leven vruchtbaar maken, ons geluk schenken en uitzicht, perspectief bieden, maar dan ook voor de mensen om ons heen een verschil maken. Als Christus bij ons is, als Christus in ons leeft, dan blijft de wereld niet een woestijn. Dan weten we ons onderweg naar iets nieuws, onderweg naar een toekomst die door God geschonken wordt. En dan kunnen we altijd dankbaar zijn om alle weldaden die God ons geeft, om de goedertierenheid des Heren.

In naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen.

Lied van nieuw begin (Huub Oosterhuis)

Leliën draagt de woestijn,
rozen dragen de rotsen
lente staat op je drempel,
leven begint opnieuw.

Bevende harten, vat moed,
strek je, slapende handen,
dove oren, ga open,
wankelmoedigen, hoort.

Hij slaat bronnen, ontbindt
tongen, zangen, rivieren.
Water welt aan je voeten,
en geen leeuw op je weg.

Kromme, jij wordt recht.
Woeste, jij wordt een akker.
Wat geen woorden vermogen,
aarde, vrede voor jou.

Oude mensen, vrees niet -
jong mens, wat zal het worden?
Zomertuinen aan zee,
liefde, lichaam van zon.

Voorbeden

Heer, onze God,
wij danken U dat uw goedertierenheid naar ons uitgaat, dag aan dag.
Ook als we dat niet direct merken,
ook als we ons afvragen of Gij in ons midden zijt of niet.
We danken U voor uw zorg en uw liefde.

En we bidden U voor alle mensen
die getroffen zijn door de ziekte van het coronavirus,
alle patiënten, in ziekenhuizen, verpleeghuizen of thuis,
maar ook alle verplegend personeel
en allen die onder moeilijke omstandigheden hun werk moeten doen,
zoals de mensen in het onderwijs.

Wij bidden U voor alle mensen die het gevoel hebben,
gevangen te zitten, opgesloten te zijn door de omstandigheden,
niet aan echt leven toe te komen.
En we bidden U om uw nabijheid.

Wij bidden U ook, Heer,
voor al die mensen die nu niet centraal staan in het nieuws.
En we denken in het bijzonder aan de slachtoffers van de
terreuraanslagen in Afghanistan en Canada.
We bidden U voor alle vredesinitiatieven van de Verenigde Naties,

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 26/04

dat er eindelijk een einde mag komen aan alle onvrede en geweld, dat de wereld beheerst.

Bevrijd ons door uw Woord, Heer, maak ons vrij door onze band met Christus, wek ons tot leven en maak ons leven vruchtbaar door uw genade, door uw Woord. Open ons voor U en voor elkaar, zodat we uw verbond mogen leven.

Gij, die ons leven nieuwe zin en vruchtbaarheid geeft in Jezus, de Levende, schenk ons de moed van Hem te getuigen, die met ons meegaat, opdat wij leven zullen vinden en mensen mogen verzamelen tot één gemeenschap, waar de hoop op vrede niet verflauwt, in deze vreugdevolle tijd en heel ons leven.

In de stilte leggen we voor U neer wat een ander voor ons niet kan zeggen.

Zo bidden we U, Heer, onze God, in de naam van uw Zoon, Jezus Christus, onze Heiland, die ons met deze woorden tot U leerde bidden:

Onze Vader, die in de hemelen zijt,
Uw Naam worde geheiligd;
Uw Koninkrijk kome;
Uw Wil geschiede, gelijk in de hemel also ook op aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid. Amen.

Lied 653:1,3,7

U kennen, uit en tot U leven,
Verborgene die bij ons zijt,
zolang ons 't aanzijn is gegeven,
de aarde en de aardse tijd,
o Christus, die voor ons begin
en einde zijt, der wereld zin!

Gij zijt het water ons ten leven;
de bronnen van de eeuwigheid
zijn ons ter lafenis gegeven,
zijn doorgebroken in de tijd.
O Gij, die als een bron ontspringt
in elk die tot U komt en drinkt.

O Christus, ons van God gegeven,
Gij tot in alle eeuwigheid
de weg, de waarheid en het leven,
Gij zijt de zin van alle tijd.
Vervul van dit geheimenis
uw kerk die in de wereld is.

Zegenbede

Gaat dan heen in vrede, dragend en uitdragend de zegen van God:

De genade van onze Heer Jezus Christus en de liefde van God en de gemeenschap van de Heilige Geest zij met u allen.
Amen